

Archiv obce Labuť
1859 – 1945 (1946)

Inventář

Číslo EL NAD: 138
Evidenční číslo pomůcky: 202

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	8
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	8
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	9
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	9
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	10
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	11
Inventární seznam.....	12

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Organizaci místní samosprávy, převedením pravomocí do rukou obcí, předcházelo zrušení roboty a poddanství v roce 1848. Následoval zákon o provizorním zřízení obecním č. 170/1849 Ř. z. ze dne 17. března, který zrušil dosavadní pravomoc panských vrchnostenských úřadů ve správě venkovských obcí, kde vrchnost doposud zastupovali venkovští rychtáři a konšelé, pověřeni vykonáváním částečné a obecné samosprávy. Stále ještě omezené obecní pravomoci zaručily obcím alespoň základní práva, mezi něž patřila práva: svobodné volby zástupců, domovské, samostatně vyřizovat vlastní agendu, uveřejnit veřejně výsledky obecního hospodaření a zveřejnění jednání obecních zástupců. Jednalo se o zlomový počín, vyvolaný zejména tlakem na politickou situaci ve státě. Zprvu udílená samostatnost zemská přenesla se na úroveň krajskou, okresní a obecní. Přestože by se tak mohlo zdát, že majitelé dosavadních panství tím přišli o řadu výhod, opak je skutečností. Mohli snáze uplatnit svůj vliv především tam, kde jej potřebovali využít nejvíce. Postupně mohli získat kontrolu nad obcemi a později nad celými okresy.

Shora uváděná zákonná úprava, takzvané Stadionovo prozatímní obecní zřízení, vycházela z uvozovacího patentu a v něm uvedeného hesla, že základem svobodného státu je svobodná obec. Zákon jej zachovával tak, že hovořil o obcích místních, okresních a krajských. Skutečně platnými se však staly pouze předpisy o obcích místních.

Obce se staly nejnižším článkem místní samosprávy. Obvod těchto obcí se shodoval s katastrálním územím. Novým prvkem se stalo zavedení pravidla, že každé sídliště se muselo stát obcí či součástí obce nazývané osadou. Dřívější rozdíly mezi sídlišti různých stupňů byly zachovány pouze v názvoslovích těchto obcí, jako města, městyse čili městečka a vesnice či vsi. Každá obec náležela do určitého soudního a politického okresu a každá osoba musela patřit do evidence některé obce. Pokud některé z obcí nesplnily zákonné požadavky, mělo se přistoupit k jejich sloučení s jinou obcí, přestože by s tím dotčená obec nesouhlasila.

Stadionovo zřízení rozlišovalo dvojí působnost obce. Obec se měla starat především o svoje vlastní záležitosti, obecní zřízení tehdy hovořilo o přirozené působnosti obce. Ve své působnosti nemohla být obec omezována mimo zákonem uváděné případy. Jakýmsi protipólem přirozené působnosti obce se stala působnost přenesená. Tato působnost zahrnovala obstarávání určitých veřejných věcí, které obci nařizovala státní správa.

V každé obci se povinně zřídily dva orgány, obecní výbor a představenstvo. Obecní výbor volený na tři roky představoval kolegiální orgán a rozhodoval většinou hlasů. Disponoval však pouze usnášecí a dozorcí mocí, bez možnosti použít moc výkonnou. Užším orgánem, voleným právě z členů obecního výboru, se stalo obecní představenstvo. Skládalo se ze starosty a alespoň dvou radních. Nepředstavovalo ovšem kolegium, radní vytvářeli jen pomocný a zastupující orgán v době starostovy nepřítomnosti v úřadu, samotný starosta se stával výkonným orgánem, který prováděl usnesení obecního výboru.

Nad samosprávnými orgány se zavedla instituce dozoru a starosta mohl využívat práva prozatímního odložení výkonu rozhodnutí obecního výboru, pokud to odporovalo zákonům nebo mohla být způsobena škoda obci samotné. V roce 1850 došlo k rozšíření dozorcí moci a místním obcím přibyla policie. Nadřízený okresní úřad měl dohlížet na práci starosty v oboru

místní policie patřící do přirozené působnosti obce. V nutných případech pak uváděl věci do pořádku. Vláda mohla obci kdykoliv výkon místní policie odejmout a zabezpečit její činnost za pomoci vlastních orgánů.

Vlastní činnost obecní samosprávy začala v roce 1850, kdy byly aktivovány nově zřízené státní politické úřady. Došlo k územní reformě obcí a obecní samospráva se posléze stala skutečností.

K vydání dalšího obecního zřízení došlo v roce 1859, v platnost vstoupilo pouze ustanovení o domovském právu a navíc nastalo odstranění veřejnosti jednání orgánů obecní samosprávy. Po vydání Říjnového diplomu docházelo k postupnému odstranění zásahů do samosprávy. V roce 1861, po volbách do obecních orgánů, v nichž zvítězili ve většině měst v Čechách čeští zástupci, byla veřejnost jednání zavedena opět. Rok poté vstoupil v platnost rámcový říšský obecní zákoník jako výsledek jednání mezi vládou, snažící se dostat obce pod větší kontrolu, a mezi parlamentem. V roce 1863 bylo vydáno obecní zřízení a řád volební pro Slezsko, o rok později také pro Moravu a Čechy č. 7/1864 Z. z. Tato zřízení se vztahovala na všechny obce příslušné země s výjimkou statutárních měst. Každá nemovitost musela náležet do svazku některé obce. Samosprávné obce se mohly slučovat a rozlučovat a za určitých okolností měnit svoje hranice, o čemž však s konečnou platností rozhodovaly zemské sněmy.

Obecní zřízení rozlišovala dva druhy občanů do obce náležejících. Jednalo se o skupinu osob spojenou s obcí na základě jakéhosi hmotného svazku či o skupinu osob přespolečných. Je zřejmé, že prvně uváděná skupina disponovala všemi výhodami, které jí ze zákona příslušely, avšak nejdůležitějším právem bylo právo volební.

Voliči oprávnění k volbě volili na tříleté funkční období obecní výbor. Počet členů výboru se odvíjel podle zalidněnosti obce a v Čechách se pohyboval mezi osmi a 36 členy, na Moravě od sedmi do 30 členů. Obecní výbor volil ze svého středu obecní představenstvo, které se skládalo z obecního starosty a obecního radního. Počet členů obecního představenstva nesměl přesahovat třetinu členů obecního výboru, počet radních však nemohl klesnout pod dva. Obecnímu výboru se v této době občas říkalo obecní zastupitelstvo. Každý volitelný a řádně volený občan byl povinen volbu přijmout, výjimky z tohoto pravidla byly přesně stanoveny.

Obec, její činnost a veškerý život v ní tak v podstatě existoval v nezměněné podobě téměř do roku 1918, kdy se po vzniku nového, samostatného státu přijala zcela odlišná opatření pro obecní samosprávu.

Základním pravidlem pro chod obce po roce 1918 zůstal nadále předpoklad, že o obecních záležitostech může rozhodovat pouze osoba, která přispívá na udržování obecního hospodářství, avšak vyvstala potřeba řešit situaci s volebními řády. Na počátku roku 1919 tak vstoupila v platnost dvě zákonná nařízení, zákon č. 75/1919 Sb. o řádu volení v obcích a zákon č. 76/1919 Sb. o novele k obecnímu zřízení.

Volební řád představoval výsledek dohody občanských stran se sociální demokracií a přinášel značnou demokratizaci. Přiznával totiž všeobecné, rovné, tajné a přímé hlasovací právo při volbách do obcí všem osobám, které měly v obci alespoň tříměsíční trvalé bydliště a které nebyly určitým způsobem diskvalifikovány a dosáhly věku 21 let. Pasivní volební právo se přiznalo osobám ve věku od 26 let a volený musel alespoň jeden rok v obci bydlet. Volilo se na základě kandidátních listin a podle zásad poměrného zastoupení. Volební období se prodloužilo na čtyři roky, v roce 1933 na šest let, aby se sjednotila délka volebních období s

ostatními samosprávami. Vznikly obecní finanční komise, v nichž jednu polovinu představovali zástupci zvolení obecním zastupitelstvem a druhou zástupci jmenovaní okresním úřadem. Jednalo se tak především o kontrolu ze strany státu, který si v obcích nepřál převahu socialistické většiny, která by mohla volně nakládat s obecními prostředky. Komise mohly kontrolovat veškeré obecní hospodaření a odvolávat se proti všem usnesením obecního zastupitelstva finanční povahy.

Zákonná novela obecních zřízení rozeznávala tyto řádné orgány obcí: obecní zastupitelstvo, obecní radu, starostu, případně jeho náměstky a komise.

Obecní zastupitelstvo nahradilo dřívější obecní výbor. Jeho zvolení se účastnili všichni voliči oprávnění k volbě a skládalo se z devíti až 60 členů podle počtu obyvatel v obci.

Ze svého středu volilo obecní zastupitelstvo obecní radu, která nastupovala na místo dřívějšího obecního představenstva. Skládala se ze starosty, jeho náměstka či náměstků a členů rady, radních. Počet všech těchto členů činil znovu jednu třetinu obecního zastupitelstva, proto se stanovil počet jeho členů na devět, aby rada byla nejméně tříčlenná. Plnila totiž také funkci obecního trestního senátu, a tento musel být nejméně tříčlenný, tvořil jej starosta a dva radní.

Došlo k jasnému vymezení významu obecní rady, totiž že obecní rada tvoří sbor, který se za předsednictví starosty usnází na všech věcech, jež podle zákona nebo podle zákonných nařízení nejsou vyhrazeny obecnímu zastupitelstvu. Toto ustanovení utvářelo z rady primární orgán obce.

Obecní zastupitelstvo volilo ze svého středu rovněž starostu a jeho náměstka, v obcích s počtem převyšujícím 24 členů zastupitelstva se volili náměstci dva. Volba starosty nemusela být potvrzena státem, zákon č. 122/1933 Sb. o změnách řádu voleb v obcích však stanovil, že volbu starosty schvaluje státní úřad. Pokud státní úřad volbu starosty a jeho náměstků nepotvrdil, pozbývala tato volba platnost a obecní zastupitelstvo bylo povinno uskutečnit volbu novou. Kdyby se však zastupitelstvo zdráhalo provést novou volbu, pozbývala by platnosti také volba členů obecního zastupitelstva. Politický úřad jmenoval do čela obce správní komisi a v příhodné době vypisoval novou volbu obecního zastupitelstva. Podle shora psaného je jasně viditelné, že těmito ustanoveními byla obecní samospráva značně okleštěná. Státní úřady nezavazoval žádný termín k vypsání nových voleb obecního zastupitelstva.

Právem obcí bylo zřizovat si poradní a přípravné sbory ve formě komisí.

Nejdůležitějším orgánem, v jehož rukách spočívala rozhodující moc, byla obecní rada. Její zasedání byla neveřejná a konala se poměrně často. Obecnímu zastupitelstvu byly vyhrazeny pouze některé věci, schvalovalo zejména obecní rozpočet, jeho schůze se měly konat alespoň jednou za dva měsíce a byly veřejné. K určitým funkcím starosty patřilo svolávání schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva, zastupování obce navenek apod.

Mezi mimořádné orgány obce patřil vládní komisař nebo správní komise. Pokud zemský úřad rozpustil zastupitelstvo, bylo povinností příslušného okresního úřadu stanovit pro obec přechodný orgán (komisař, správní komise). Tento mimořádný orgán vedl správu obce do řádné volby a dosazení nově zvoleného zastupitelstva. Pravomoc přechodných orgánů zůstala omezena na běžné záležitosti a kromě toho směl provádět pouze neodkladné akty, jejichž prodlením by mohla obci vzniknout škoda.

V období německé okupace pohraničí v letech 1938 – 1945 se charakter veřejné správy výrazně odlišoval od předešlého. V odtržených pohraničních částech republiky vstoupil v

platnost říšskoněmecký systém a došlo k odstranění volitelnosti orgánů územní samosprávy. Na protektorátním území vznikly správní orgány řídicí se poněkud upravenou verzí týchž zákonů. V pohraničí převzala dočasně, do 20. října 1938, veškerou výkonnou moc armáda. Z jejího pověření vedli armádní zástupci veškeré existující správní orgány.

Nejdůležitějším obdobím ve vývoji sudetské správní organizace byla krátká doba od 21. října 1938 do 30. dubna 1939. Došlo k přijetí významných zákonných opatření a vybudování celé správní sítě. Vznikla tzv. Říšská župa sudetská (Reichsgau Sudetenland) a celé území se rozdělilo na venkovské a městské okresy (Landkreise a Stadtkreise). Ve venkovských okresech byly utvořeny úřady landrátů (Der Landrat) navazující na prvorepublikové okresní úřady. Došlo k faktické likvidaci územní samosprávy. Ve správě obcí se zavedl tzv. vůdcovský princip a správu obce tak zastával pouze starosta. Stálými zástupci starostů se stali přidělení (Beigeordnete). První přidělenec byl podle zákona prvním a stálým zástupcem starosty, zbývající přidělení byli stálými zástupci pouze ve svých pracovních oborech (sociální péče, policie, zdravotnictví, školství apod.), starosta však mohl vztáhnout každou z těchto záležitostí na sebe. Další obecní orgán představovali obecní radové obstarávající trvalý kontakt mezi obecní správou a ostatními obyvateli. Jednalo se o nejméně 12 a nejvíce 36 členů a zákon stanovil, ve kterých záležitostech se musí starosta s obecními rady poradit. Kromě obecních radů existovali ještě poradci, kteří vykonávali poradní činnost pro starostu a přidělenec v určitém správním oboru nebo jiné speciální otázce. K obecním orgánům patřila také porada obecních radů a poradců. Starosta je zval v přiměřené lhůtě k poradě a oznámil jim její důvod.

O zajištění vzájemné symbiózy mezi obecní správou a nacistickou stranou se staral zmocněnec NSDAP. Ze zákona požíval značného vlivu na správu obce, aby dohlédl na správnou interpretaci nacistických zájmů ve svěřené obci. Starosta a přidělení z povolání vykonávali svůj úřad 12 roků, pokud se jednalo o úřad čestný, krátka se doba na 6 roků.

Činnost obecních úřadů zanikla v roce 1945, kdy byly nahrazeny soustavou národních výborů. V pohraničí navazovaly na obecní úřady místní správní komise jmenované postupně v letech 1945 – 1946.

Pojmenování vsi Labuť, ležící 4 kilometry severně od Přimdy, zřejmě vychází z erbovního symbolu pánů ze Švamberka, kteří v kraji kdysi vlastnili poměrně velké území kolem hradu a města Přimda. Přestože toto tvrzení nelze přímo doložit konkrétním vlastnictvím vsi některého ze Švamberků, je velice pravděpodobné, že ves je s nimi nedílně spjatá, neboť někteří příslušníci tohoto významného šlechtického rodu byli nositeli jména Labuť.

K českým, dříve užívaným ekvivalentům jména Labuť patřily Labutj, Lobant, k německým Labant, lidově Lawot, Lobanndt, Lobant, Lobet, Lobath, Lobendt, Labandth, Lobat a latinské Labut.

První zmínka o vsi Labuť pochází z roku 1420, kdy je jako její vlastník uváděn Semík z Labuti. Zřejmě jako odúmrt' se mohla Labuť ocitnout v držení českého panovníka, neboť tento ji již v roce 1454 zapsal, spolu s dalšími majetky, bratřím Janovi a Mikulášovi z Gutštejna. Po delší časové odmlce je ves připomínána v roce 1531, jako poloviční vlastnictví Jakuba Mesara z Unsidle, který jej zastavil na dobu pěti let městu Tachovu. V roce 1565 náležela Hanušovi Jiřímu z Reitzensteina a na Novém Sedlišti. O rok později si nechal tento majitel vložit ves Labuť do zemských desek.

K dalším majitelům patřili bratři Jonáš a Rajmund Tucherové ze Šoberova, kteří v roce 1584 prodali své statky Nové Sedliště a Labuť Michalovi Behaimovi z Behaimštejna. Bratři posléze svůj majetek opět získali, neboť v roce 1602 držel Labuť Rajmund, zatímco Nové Sedliště připadlo jako dědický podíl Jonášovi. Rod Tucherů sídlil v kraji do roku 1768, kdy dcera Jana Viléma Tuchera, Eleonora Bönighofferová, prodala statek Labuť (získaný koupí od svého otce v roce 1759) Františkovi von Frankebusch. Na zadlužený statek Labuť byl uvalen konkurs a posléze získali statek manželé Haffenbrädllové. Od roku 1795 patřil jeden díl statku Filipovi Müllerovi a druhá část od roku 1797 Osvaldovi Eckertovi. Přes dceru Filipa Müllera se v roce 1813 dostal již zcelený statek do majetku Abrahama Schustera. V roce 1833 zakoupil statek v Labuti Karel Böhm a v roce 1841 jej v dražbě získal Kryštof Stingl. Jeho potomci statek drželi do roku 1945.

Konce patrimoniální správy v roce 1850 dosáhla ves ve vlastnictví rodiny Stinglových.

Katastrální území vsi Labuť tvořila ves téhož názvu.

Do roku 1862 patřila ves Labuť pod Krajský úřad v Chebu a od roku 1850 pod nově zřízené Okresní hejtmanství v Tachově. Zároveň se vznikem politických okresů vznikly v roce 1850 rovněž okresy soudní. Obec Labuť se stala součástí nově vzniklého soudního okresu Přimda (zůstala v něm až do roku 1945). Při další reorganizaci správy v roce 1855 byla sloučena politická a soudní správa a vznikl Smíšený okresní úřad Přimda, jehož součástí byla také obec Labuť. K definitivnímu rozdělení politické a soudní správy došlo v roce 1868, kdy bylo znovu obnoveno Okresní hejtmanství v Tachově. Po připojení okresu Tachov k německé „Třetí říši“ spravoval obec Landrát v Tachově.

Činnost obecní samosprávy v obci Labuť přibližuje poměrně velké množství dochovaného materiálu. Nejdůležitější vodítko při rekonstrukci obecní historie představují především úřední knihy všeobecné správy obce (inv. č. 1 – 2), které však mapují pouze omezený časový úsek (cca 1920 – 1945), což je z hlediska existence samostatné obce poměrně zanedbatelné množství. Dalším, důležitým informačním článkem je pamětní kniha obce z let 1923 – 1957. Poněvadž v jejím vedení pokračovala česká samospráva po roce 1945, nachází se tato kniha v archivním souboru MNV Labuť EL NAD 528, kam provenienčně náleží. Kniha, přestože je vedena pouze v letech 1923 – 1938, paradoxně představuje nejdůležitější informační pramen vůbec.

K badatelsky nejvíce využívanému materiálu by měla patřit také kniha zápisů z jednání obecního zastupitelstva (inv. č. 1), ovšem po obsahové stránce se jedná o méně využitelný zdroj informací. Při konstrukci seznamu (torzovitého) obecních představitelů bylo nutné postupovat v součinnosti s již zmiňovanou pamětní knihou obce.

představený obce/starosta	funkce od roku	funkce do roku
Josef Wolff	1876	?
Andreas Bübl	1914	1919
Josef Nistler	1919	1927
Georg Plobner	1927	1932
Anton Seidl	1932	1938
Ludwig Seidl	1938	?

představený obce/starosta	funkce od roku	funkce do roku
Andreas Bäuchl	?	?
Frank Seidl	?	1945
Johann Schmutzer	1945	1946

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

V zápise z odborné archivní dohlídky, provedené dne 18. listopadu 1953 v budově MNV Labuť, se lze dočíst, že po prohlídce všech spisů ve spisovně byly vybrány pro trvalou archivní úschovu následující písemnosti: vázané protokoly obecní rady 1921 – 1938 (3 knihy), trestní rejstřík vedený od roku 1876, pokladní deník 1928 – 1939, podací protokol 1931 – 1945, rozpočty 1932, 1938, 1944 (3 sešity), účetní závěrky 1932, 1937 (2 sešity) a svazek různých německých spisů a sešitů o přibližné hmotnosti 2 kg. K vyřazení byly určeny administrativní spisy (jednoduchá korespondence, oběžníky, tiskopisy, zásobovací agenda, úřední listy a různé časopisy) o celkové hmotnosti 125 kg.

Písemnosti určené k uložení do archivu, zůstaly v úschově v budově MNV Labuť s poznámkou, že budou příležitostně odvezeny na ONV v Tachově.

Během měsíce června 1956 proběhla na MNV Labuť další dohlídka archivní spisovny, tentokrát již v přítomnosti okresního archiváře. Písemnosti vybrané v roce 1953 byly nalezeny v naprostém pořádku. Z knihovny, umístěné ve stejné budově, se podařilo pro archiv získat několik německých knih (bez identifikace). V zápisu je uvedena věta, že okresní archivář převzal německou obecní kroniku obce Bohuslav. V závěru je navíc připojena tužkou psaná věta, že při dodatečné prohlídce půdy v budově (patrně ještě v tomtéž měsíci) byly nalezeny francouzské a německé knihy. Jednalo se o 45 francouzsky psaných knih, 17 svazků Brockhausova naučného slovníku, s ještě dalším, množstevně nespecifikovaným počtem knih (nelze vypátrat, co se s nimi stalo).

Číslo přírůstku, uvedené na EL JAF (stav k 1. říjnu 1958), pod nímž se shora uváděný materiál dostal do okresního archivu v červnu roku 1956, je 28. Do téhož listu JAF je navíc tužkou připsána obecní kronika (později z archivního souboru vytříděna do MNV Labuť EL NAD 528), přijatá dne 21. července 1980, pod číslem přírůstku 295.

Při inventarizaci archivního souboru AO Labuť do něj byly přesunuty smlouvy o pronájmu z let 1921 – 1925 využívané zaměstnanci MNV Labuť pro výkon svojí agendy ještě v 50. a 60. letech 20. století. Vzhledem k tomu, že v původním archivním souboru netvořily kompaktní celek s jinými pozemkovými záležitostmi, byly uloženy zpět k písemnostem skutečného původce.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Materiál archivního souboru AO Labuť pochází z let 1859 – 1945 (1946). Jedná se o 12 úředních knih, 1 podací protokol a 1 kartón písemností s celkovou metrází 0,37 bm.

Vzhledem k umístění obce v oblasti s převažujícím německým obyvatelstvem je v dochovaných písemnostech užíván německý jazyk.

Archivní soubor byl uspořádán podle metodického návodu pro pořádání archivních souborů obcí.

V archivním souboru se nalézají archiválie I. a II. kategorie.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý, kromě knih s inv. č. 4 – 6, které byly častým užíváním opotřebovány a rozpadly se.

K vnitřní skartaci nebyly navrženy žádné písemnosti.

V archivním souboru AO Labuť byla ponechána hlavní kniha účetní z let 1945 (1946). Po konci války v roce 1945 totiž pokračovala v jejím vedení německá samospráva, určená OSK Tachov, která knihu předala zvolené MSK Labuť teprve 22. března 1946.

V archivním souboru MNV Labuť EL NAD 528 se nachází obecní kronika, založená v roce 1923 německou samosprávou obce. Kniha mapuje období z let 1923 – 1938. V jejím vedení následně pokračovala česká samospráva, a to v letech 1947 – 1955. Kniha tedy náleží do archivního souboru MNV Labuť EL NAD 528.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Archivní soubor AO Labuť je zastoupen poměrně rozsáhlým množstvím badatelsky využitelného materiálu. Stěžejní význam mají především úřední knihy všeobecné správy obce, přičemž nelze opomenout nezanedbatelný význam obecní kroniky, uložené v archivním souboru MNV Labuť EL NAD 528.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor uspořádal a pomůcku sestavil Miroslav Vetrák v srpnu roku 2007 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 18. prosince 2007

Miroslav Vetrák

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

- Adressbuch und Führer für den politischen Bezirk Tachau und Umgebung, Tachov [1914]
Adressbuch für den politischen Bezirk Tachau, Tachov [1925]
Heimatatlas des ehemaligen politischen Bezirkes Tachau – Pfraumberg, Geretsried 1973
Zdeňka Hledíková, Jan Dobeš, Jan Janák, Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost, Jihlava 2005
Zdeněk Martínek, Archiv obce, Archivní časopis, roč. 49, 1999
MNV Labuť, EL NAD 528, Státní okresní archiv Tachov
Ortsbuch für den Reichsgau Sudetenland, Haida s. d.
Antonín Profous, Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny, Díl II. CH – L, Praha 1949
Zdeněk Procházka, Jiří Úlovec, Hrady, zámky a tvrze okresu Tachov – 1, Plzeň 1988
Reichsgesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich Vídeň, 1849
Reichsgesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich Vídeň, 1864
Sbírka zákonů a nařízení státu československého, Praha 1919
Sbírka zákonů a nařízení státu československého, Praha 1933
August Sedláček, Místopisný slovník království českého, Praha 1998
Seznam míst v království Českém, Praha 1913
Franz Schuster, Tachau – Pfraumberger Heimat, Ulm/D 2000
Státní oblastní archiv Plzeň, Průvodce po archivních fondech, svazek 3, Praha 1976
Übersicht der in Folge a. h. Gutschliessung vom 26. Juni 1849 genehmigten provisorischen Gerichtseintheilung des Kronlandes Böhmen, Praha 1849

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

AO	archiv obce
EL	evidenční list
EL JAF	evidenční list jednotného archivního fondu
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evíd.	evidenční
inv. č.	inventární číslo
JAF	jednotný archivní fond
MNV	místní národní výbor
NAD	národní archivní dědictví
NSDAP	nacionálněsocialistická německá strana dělnická (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei)
ONV	okresní národní výbor
Ř. z.	Říšský zákoník
Sb.	Sbírka
s. d.	sine dato (bez datace)
SOkA	státní okresní archiv
Z. z.	Zemský zákoník

Inventární seznam

Obecní úřad od roku 1850 – 1945**Úřední knihy****Knihy všeobecné správy obce**

1	Kniha ze zasedání zastupitelstva a komisí	1926 – 1930	K 1
2	Kniha ze zápisů obecního výboru	1921 – 1927	K 2
3	Index cizinců	1916 – 1933	K 3
4	Kniha vydaných domovských listů	1903 – 1944	K 4

Evidenční knihy agendy bezpečnosti a veřejného pořádku

5	Evidenční kniha čeledních a pracovních knížek (torzo knihy bez desek)	1859 – 1912	K 5
6	Trestní rejstřík	1861 – 1940	K 6

Spisový materiál**Registraturní pomůcky**

7	Podací protokol	1931 – 1945	R 1
---	-----------------	-------------	-----

Obec a její správa

8	Domovské právo	1920 – 1939	N 1
	Potvrzení domovské příslušnosti	1938 – 1939	N 1
9	Kandidátní listy	s. d.	N 1
10	Zápisy ze zasedání obecního zastupitelstva (torzo)	1925 – 1935	N 1

Správa obecního majetku

11	Smlouvy o pronájmu	1921 – 1935	N 1
12	Rozpočty	1932 – 1944	N 1
13	Uzávěrky	1932 – 1937	N 1

Péče o bezpečnost a veřejný pořádek

14	Oznámení o provedení očkování	1925	N 1
15	Elektrifikace, světlo, poplatky za odběr	1902 – 1940	N 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
16	Trestní listy, korespondence	1891 – 1940	N 1
Péče o veřejné ústavy a zařízení			
17	Podpora chudých	1923 – 1924	N 1
18	Péče o nezaměstnané	1935	N 1
19	Školství	1928 – 1933	N 1
Spolupůsobení ve státních záležitostech			
20	Vyhláška, odvody	1916	N 1
21	Vyhláška o přihlášce o přihlášení a soupisu motorových vozidel	1925	N 1
22	NSDAP	1939 – 1942	N 1
23	Směnná smlouva, náležitosti	1925 – 1926	N 1
	Zmocnění v knihovní záležitosti	1926	N 1
Účetní materiál			
Účetní knihy			
24	Hlavní kniha účetní	1945 (1946)	K 7
25	Pokladní kniha	1901 – 1926	K 8
26	Pokladní deník	1928 – 1939	K 9
27	Pokladní deník	1939 – 1945	K 10
28	Kniha věcných nákladů	1939 – 1941	K 11
29	Výkaz mezd	1941 – 1945	K 12

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Archiv obce Labuť
Značka archivního souboru:	AO Labuť
Časový rozsah:	1859 – 1945 (1946)
Počet evidenčních jednotek:	14 (12 úředních knih, 1 podací protokol, 1 kartón)
Počet inventárních jednotek:	29
Rozsah bm:	0,37 (0,22 úřední knihy, 0,03 podací protokol, 0,12 kartón)
Stav ke dni:	18. prosince 2007
Archivní soubor zpracoval(a):	Miroslav Vetrák
Pomůcku sestavil(a):	Miroslav Vetrák
Počet stran:	15
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl